

KOOLITAJATE-SUHTLEMISTREENERITE VÄLJAÕPPEPROGRAMM

Õppekava

I ÕPPEKAVA ÜLDISELOOMUSTUS	
Õppekava üldeesmärk	Õppe eesmärgiks on anda kursuslastele teadmised, oskused ning kujundada väärtushinnangud, mis on vajalikud täiskasvanute efektiivseks koolitamiseks, eraldi rõhuasetusega täiskasvanute suhtlemisoskuste arendamisel.
Sihtgrupp	Väljaõppe sihtgrupiks on inimesed, kes 1) aeg-ajalt (oma põhitöö raames) viivad läbi täiskasvanutele mõeldud koolitusi; 2) täiskasvanukoolituse valdkonna professionaalid, kes soovivad oma kutseoskusi täiendada ning omandada täiskasvanukoolitaja ja suhtlemistreeneri kutseid.
Õppekava lähtealused	<p>Kutsestandardist lähtumine Koolitajate-suhtlemistreenerite õppekava lähtub Eesti Suhtlemistreenerite Ühingu poolt kinnitatud suhtlemistreeneri kutsekirjeldusest ning kutsenõuetest. Õppekava on heaks kiidetud Eesti Suhtlemistreenerite Ühingu juhatuse poolt ning võimaldab õppe edukalt läbinutel alustada suhtlemistreeneri riikliku kutse taotlemise protsessi. Samuti sobib õppekava täiendkoolituseks andragoogi riikliku kutse taotlejatele.</p> <p>Rakenduslikkus Programm on praktilise väljundiga, lähtudes täiskasvanukoolitaja rollist ning selle rolli täitmisel vajalikust oskusest tulla toime erinevate kriitiliste situatsioonidega. Väljaõppes osalejad saavad teadmised ja oskused, mis on vajalikud täiskasvanutele mõeldud koolitusprogrammide iseseisvaks koostamiseks ja läbiviimiseks, sh videotagasisidega suhtlemisoskuste koolituste läbiviimiseks. Õppekava on suunatud eelkõige praktiliste oskuste kujundamisele ning seetõttu on õppetöös suur osakaal praktilistel töödel ning kursuslaste iseseisval tööel.</p> <p>Integreeritus Õppekava koostamisel on silmas peetud erinevaid kontekste, milles täiskasvanute koolitajad töötavad (nt sisekoolitajad ja avatud koolitusturul töötajad, lühiajaliste ja pikemate koolituste läbiviimine, sotsiaalsete oskuste õpetamine erineva sotsiaalsete oskuste algtasemega gruppidele jms). Õppekava annab piisava ettevalmistuse erinevatel teemadel ja keskkondades toimuvate täiskasvanutele mõeldud koolituste kavandamiseks ning läbi viimiseks. Õppekava täies mahus läbimine annab osalejatele tervikliku ettevalmistuse ning oskuse oma koolitustegevust iseseisvalt kohandada vastavalt konkreetsetele eesmärkidele ja vajadustele.</p> <p>Koostöö ja professionaalne võrgustumine Väljaõppe läbiviimisele kaastakse erinevaid täiskasvanuhariduse spetsialiste. Õpingute vorm soodustab suhtlemis- ja koostööoskuste arendamist. Õpingute käigus innustatakse kursuslasi osalema täiskasvanuõppe, sh aktiivõppe arengut toetavates koostöövõrgustikes.</p>
Koolitusmeetodid	Kasutusel on mitmekülgsed koolitusmeetodid, sh loengud, rühmatööd ja praktikumid. Kasutatavad õppemeetodid on tegevuslikud ja kursuslasi aktiveerivad. Kasutusel on videotagasiside, sh videotagasisidega rollimängud jm harjutused. Osalejad saavad mahuka koolitusmaterjali. Kursuslaste iseseisva töö maht moodustab üle 50 % kogu koolitusprogrammi läbimiseks kavandatud ajast sisaldades nii erialakirjandusega tutvumist, loetu refereerimist, praktiliste

	<p>ülesannete sooritamist, koolitusmaterjalide ja programmide koostamist jms. Kursuslastel on programmi vältel võimalik saada õppejõududelt personaalseid konsultatsioone ja juhendamist.</p>
Koolitajad	<p>Väljaõppeprogrammi läbiviimise eest vastutavad pikaajalise kogemusega suhtlemistreeneri ja andragoogi riikliku kutsega koolitajad ja konsultandid. Väljaõppeprogrammi juht on Kadri Kõiv, juhtmeeskonda kuuluvad veel vastutavad koolitajad-ainekava juhid: Kadri Kõiv, Kristel Jalak, Mari-Liis Järg ja Tiit Kõnnussaar. Lisaks kaasavad vastutavad koolitajad-ainekava juhid erinevaid koolitusvaldkonna ning täiskasvanuhariduse spetsialiste õppetöö läbiviimisesse.</p>
II ÕPPEKAVA ÜLESEHITUS	
Üldinfo	<p>Õppekava koosneb kokku viiest ainekava. Õppekava moodustab ühtse terviku, eraldiseisvalt aineid läbida ei ole võimalik. Kokku on õppekava mahuks 312 akadeemilist tundi, millest kontakttunde on 171 ja iseseisvaid ülesandeid on 141 tundi, kokku 12 EAP.</p>
Ained	<p>Koolitajate-suhtlemistreenerite väljaõppe programmi kuuluvad järgmised ained:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suhtlemiskompetentsus ja selle arendamise võimalused 2. Kaasaegne õpikäsitlus ja täiskasvanute koolitamise põhimõtted 3. Suhtlemistreeningu metodoloogia 4. Koolitaja ja treeneri töö alused 5. Iseseisvalt koostatud koolitusprogrammi läbiviimine. <p>Ainekavad on kirjeldatud käesoleva dokumendi lisa.</p>
III ÕPPETÖÖ KORRALDUS	
Üldpõhimõtted	<p>Väljaõppeprogramm koosneb kümnest kahe- või kolmepäevasest koolitussessioonist ja sellele lisanduvast kursuslaste iseseisvast tööst. Seminaride ja praktiliste tööde osakaal kontakttundides ulatub kuni 75 %-ni õppeaine läbitavast mahust. Õpetamisel kasutatakse interaktiivseid meetodeid. Kursuslase poolt tehtava iseseisva töö maht on olenevalt õppemoodulist kuni 50%, osades ainetes ka üle 50 % õppeaine mahust.</p>
Õppekeel	Õppetöö toimub eesti keeles.
Õppematerjal	<p>Kursuslastele tagatakse õppematerjali kättesaadavus. Väljaõppes osalevad õppejõud koostavad spetsiaalselt antud sihtgrupile õppevahendid ja iseseisva töö juhendid ning annavad soovitusi iseseisvaks lugemiseks mõeldud kirjanduse kohta.</p>
Lisaõppe võimalus	<p>Sõltuvalt kursuslaste vajadustest lisa- või eriõppe järele võib kooli juhtkond õppekavas nimetatud ainetele lisaks lülitada programmi õppeaineid, praktikume, seminare või supervisiooni sessioone.</p>
Ruumid	<p>Koolitajate-suhtlemistreenerite väljaõppeprogramm ei esita spetsiifilisi nõudeid koolitusruumile, st programm on võimalik läbi viia erinevates konverentsi- või koolituskeskuste ruumides, kus on tagatud ruumid, konverentsi- ja esitlustehnika. Koolitusruumide valdajatega sõlmitakse teenuse kasutamiseks leping.</p>
IV ÕPINGUTE ALUSTAMINE	

Üldpõhimõtted	Väljaõppeprogramm viiakse läbi avatud koolitusena, koolitusgrupi komplekteerib erakooli juht koostöös vastutavate õppejõududega vastuvõtu protseduuri käigus koostatud pingerea alusel. Ühes õppegrupis võib olla 8-12 kursuslast.
Vastuvõtuprotseduur	Väljaõppes osaleda soovijatel tuleb läbida vastuvõtu protseduur, mis sisaldab: CV ja motivatsioonikirja esitamist erakooli juhile; vastuvõtuintervjuu läbimist. Nõutav on kõrgharidus (või selle omandamine).
Lepingud	Kursuslase või teda esindava organisatsiooni ja erakooli vahel sõlmitakse koolitusleping, mis sätestab poolte õigused ja kohustused ning õppemaksu tasumise tingimused. Leping määrab kindlaks õpingute alustamise aja, õppetöö läbiviimise koha, õppemaksu suuruse ja selle arvestamise alused, õppemaksu tasumise korra ja tähtaja, õppemaksu tagastamise alused ja korra, vaidluste lahendamise korra.
V ÕPPETULEMUSTE HINDAMINE	
Hindamine ja eksamid	<p>Väljaõppe raames toimub kaks eksamit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teoreetiline eksam väljaõppe raames käsitletud teoreetiliste teadmise omandamise kontrolliks; 2) praktiline eksam – iseseisev koolitusprogrammi ja -materjalide koostamine ning lühikoolituse (6 akadeemilist tundi) läbiviimine kaasõppuritest grupile. <p>Eksami positiivne hinne on „arvestatud”, negatiivne „mittearvestatud”.</p> <p>Hindamiskriteeriumid on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koostöö lkaastreeneriga sh treeningu eelne koostöö, koostöö suhtlemistreeningu üheaegsel juhendamisel ja treeningu järelanalüüsil. • Grupiprotsesside kavandamine ja juhtimine, sh suhtlemistreeningu ettevalmistamine arvestades grupiprotsesse ja grupiprotsessi juhtimine treeningu käigus. • Videometoodika kasutamine, sh videoharjutuste ettevalmistamine, Videoharjutuste läbiviimine ja osalejate juhendamine, analüüsimine ja tagasisidestamine ning konfidentsiaalsuse tagamine. • Suhtlemismudelite- ja kompetentside õpetamine, sh suhtlemismudelite mudeldamine koolituse käigus ja suhtlemisoskuste arendamise propageerimine. <p>Hindamiskriteeriumi saavutamise lävendid on kirjeldatud täiskasvanute koolitaja tase 6, spetsialiseerumine suhtlemistreener tase 6 kutsetsatndardis.</p> <p>Korduseksamite tegemise võimalus on kuue kuu jooksul alates eelmiste tulemuste teadasaamisest ning selle tegemine tuleb kursuslasel kokku leppida erakooli juhtkonnaga. Praktilise eksami läbiviimise kulud tasub eksami sooritaja.</p>
VI ÕPINGUTE LÕPETAMINE	
	Väljaõppe lõpetamiseks peab kursuslane täitma kõik õppekavaga kehtestatud nõuded.

	<p>Õpingud lõppevad õpiväljundite saavutamise kontrolliga, mis toimub praktilise eksami raames. Tunnistus väljastatakse kui eksami tulemus on positiivne, õppija on osalenud vähemalt 21 päeva auditoorses õppes ning sooritanud kõik ette nähtud iseseisvad tööd.</p>
--	--

VII ÕPPEAINETE LOEND JA MAHT

Õppeained	Aine maht (tundides)				Vastutav õppejõud
	Kontakt-tunde	Iseseisev töö	Kokku	Tulem	
I Suhtlemiskompetentsus ja selle arendamise võimalused	21	25	46	arvestus	Tiit Kõnnussaar
II Kaasaegne õpikäsitus ja täiskasvanute koolitamise põhimõtted	20	18	38	arvestus	Kristel Jalak
III Suhtlemistreeningu metodoloogia	49	20	69	arvestus	Kadri Kõiv
VI Koolitaja ja treeneri töö alused	57	30	87	arvestus	Mari-Liis Järg
V Iseseisvalt koostatud koolitusprogrammi läbiviimine	24	48	72	eksam	Kadri Kõiv
	171	141	312	Kokku 12 EAP	

Lisa 2. Öppesessioonide kava 2018-2019

Õppeaine nimetus	Õppeaine lühikirjeldus
I sessioon	13.-15.09.2018 Tartu
Suhtlemiskompetentsus ja selle arendamise võimalused	Koolitajate-suhtlemistreenerite väljaõppe sissejuhatamine. Koolituse eeltööna valminud 360-tagasiside raportiga tutvumine. Õppe eesmärgistamine. Videotagasisidega suhtlemistreeningu algus. Videotagasisidega suhtlemistreening suhtlemisoskuste arendamiseks. Videotagasisidega suhtlemistreening suhtlemisoskuste arendamiseks.
II sessioon	18.-19.10.2018 Tallinn
Kaasaegne õpikäsitus ja täiskasvanute koolitamise põhimõtted	Õppimine täiskasvanu eas. Täiskasvanute koolitamise põhiprintsiibid. Koolitaja roll ja kutseeetika. Õpiprotsessi juhtimine. Erinevad õpikäsitlused ja nende toetumine täiskasvanutele mõeldud koolitusprogrammide loomisel. Koolitusgrupi õpivalmiduse ja kohase eelhäälestuse kujundamine
Suhtlemistreeningu metodoloogia	Suhtlemistreeningu meetodi kujunemine ja rakendamise võimalused. Suhtlemispsühholoogia alused. Peamised suhtlemistreeningus käsitletavad mudelid.
III sessioon	8.-10.11.2018 Tallinn
Suhtlemistreeningu metodoloogia	Peamised suhtlemistreeningus käsitletavad kompleksmudelid.
Kaasaegne õpikäsitus ja täiskasvanute koolitamise põhimõtted	Gruppidega töötamise alused ja grupiprotsesside juhtimine koolitusel. Soojendus grupiprotsessi toetajana. Personaalsed arenguprotsessid ja nende suunamine koolitusel. Õppijate vastupanu ilmingud. Arengutakistused ning nende mõjutamise võimalused koolitusel.
IV sessioon	6.-7.12.2018 Tartu
Kaasaegne õpikäsitus ja täiskasvanute koolitamise põhimõtted	Tulemuslike koolitusprogrammide koostamine. Õppemeetodite valiku põhimõtted, õppeprotsessi erinevate etappide toetamine. Täiskasvanutele sobivad, õppijat aktiveerivad õppemeetodid.
V sessioon	10.-11.01.2019 Tallinn
Koolitaja töö alused	Rolli mõiste, erinevad käsitlused ja rollitreeningute kavandamine. Harjutuste koostamine ja kasutamine rollitreeningus. Koolitaja koostöö tellijaga koolituse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Koolitaja esinemisoskustetreening.

VI sessioon	31.01-2.02.2019 Tartu
Suhtlemistreeningu metodoloogia	Videotagasiside kasutamise eesmärk ja võimalused inimeste arendamisel. Vastutus ja eetika. Kolmekordse tagasiside fenomen. Lähteülesanne video kasutamiseks.
	Videotagasiside kasutamise tehnoloogia. Kvaliteetse videosalvestuse tagamine – nõuded tehnikale, keskkonnale. Kaameratöö ja salvestamise alused.
	Harjutuste koostamine. Osalejate ettevalmistamine videoülesandeks. Videoanalüüsi eesmärgistamine, läbiviimise mudelid ja tehnikad. Videoharjutuste läbiviimise ja analüüsi praktikum.
VII sessioon	08.-09.03.2019 Tallinn
Koolitaja töö alused	Vahearvestus: koolitamise põhiprotsessid + suhtlemismudelid + videoanalüüs.
	Koostöö kaastreeneriga. Kahe treeneri roll suhtlemistreeningus. Vilistlastega kohtumine.
	Psühhoteraapia ja kriisiabi alused.
VIII sessioon	05.-06.04.2019 Tartu
Koolitaja töö alused	Lõputöö grupikonsultatsioon. Koolitusmaterjalide koostamise põhimõtted.
	Koolitusel käsitletavate teemade ja suhtlemismudelite näitlikustamise võimalusi.
	Koolituse tulemuslikkuse hindamine. Tagasiside kogumise ja tulemuslikkuse hindamise praktikad.
IX sessioon	16.-18.05.2019 Tallinn
Iseseisvalt koostatud koolitusprogrammi läbiviimine	Lõputööd: iseseisev koolituste läbiviimine koos tagasiside sessiooniga.
	Lõputööd: iseseisev koolituste läbiviimine koos tagasiside sessiooniga.
	Lõputööd: iseseisev koolituste läbiviimine koos tagasiside sessiooniga.
X sessioon	14.-15.06.2019 Tallinn
Koolitaja töö alused	Lõputööde läbiviimise kokkuvõte. Koolitusteenuse müük ja turundus. Koolituse eelarvestamise põhimõtted.
	Täiskasvanute koolitust reguleerivad seadusaktid. Suhtlemistreeneri, täiskasvanute koolitaja kutsestandardid. Koolitaja-suhtlemistreeneri enesejuhtimine ja heas töötegemise seisus püsimise tingimused
	Väljaõppe pidulik lõpetamine.